

LA REBOTIGA

El nou best-seller de Ken Follet

Els lectors del best-seller *Els pilars de la terra* (1989), de Ken Follet, n'esperaven amb impaciència la segona part, que és ja un gran èxit de vendes. La versió catalana, publicada per Edicions 62, *Un món sense fi* (traduït per Concepció Iribarren), ja va per la segona edició, en esgotar-se la primera als pocs dies de ser a les llibreries. La història transcorre a la ciutat medieval de Kingsbridge, com en *Els pilars de la terra*, però dos-cents anys després. Els personatges, descendents dels de la primera novel·la, afronten ara els efectes devastadors de la pesta.

Un món sense fi. Ken Follet. Edicions 62. 1.259 pàgines. 29,90 euros

Confucí, en edició bilingüe català-xinès

Les *Analectes* del pensador i mestre espiritual Confucí apareixen per primera vegada en una edició bilingüe xinès-català, a cura del professor de filosofia de la UB i sinòleg Antoni Prevosti. Considerada una de les obres de referència durant segles per al món xinès i l'Àsia oriental, el llibre ens acostava la figura d'un savi que en la Xina feudal de fa 2.500 anys va dedicar la seva vida a transmetre una filosofia basada en el perfeccionament d'un mateix i la recerca de la justícia.

Analectes de Confucí. Edició i traducció d'Antoni Prevosti. Fragmenta. 348 pàgines. 21,15 euros

Viatge en el temps a través dels mars

L'autor de l'èxit internacional *El quinto día* proposa en aquesta nova novel·la, traduïda al català per Núria Ventosa, un viatge en el temps a través dels mars. Schätzing busca els nostres orígens en l'univers oceànic i descriu amb certa ironia un panorama fascinant, des del Big Bang fins al futur immediat.

Notícies d'un univers desconegut. Frank Schätzing. Ara Llibres. 580 pàgines. 23,95 euros

Un conte trenat amb 'dos fills'

L'escriptor Pep Molist i l'il·lustrador Emilio Urberuaga van guanyar el Premi de conte infantil Hospital Sant Joan de Déu 2007 amb aquest llibre que explica la història d'un nen, en Moussa, que condueix un tren que circula per damunt de dos fils. Molist explica que el conte s'inspira en uns nens senegalesos que, les tardes d'un estiu, acudien a la biblioteca on treballa.

Dos fills. Pep Molist (text) i Emilio Urberuaga (il·lustracions). La Galera / Cercle de Lectors. 12 pàgines. 17 euros

COLLS I PUNYS

La col·lecció de Picasso

NARCÍS COMADIRA

Després de trenta anys de ser exposada per primera vegada a París, arriba a Barcelona, al Museu Picasso, la col·lecció personal del pintor. Cap lloc més adient per poder-la veure, sobretot si després, o abans, fem una passejada per la col·lecció permanent del Museu per tal de veure els *picassos* que s'hi guarden i mirar de relacionar el que Picasso feia i allò que admirava o conservava de les obres d'altres artistes. Que aquesta col·lecció d'un no col·leccionista ens ajuda a explicar-nos més Picasso no és pas, per mi, el motiu principal de la visita a aquesta exposició, sinó un de més immediat: l'abandonar-se al plaer de la contemplació d'algunes, poques, obres mestres.

Picasso no era un col·leccionista, era un pintor. No perseguia aquesta o aquella peça per pur afany de posseir-la.

Lletres

Un cadàver a la Casa Blanca

PAU DITO TUBAU

La gran marxa/ Històries de la dolça terra

E. L. Doctorow (Traducció de Julià de Jòdar)

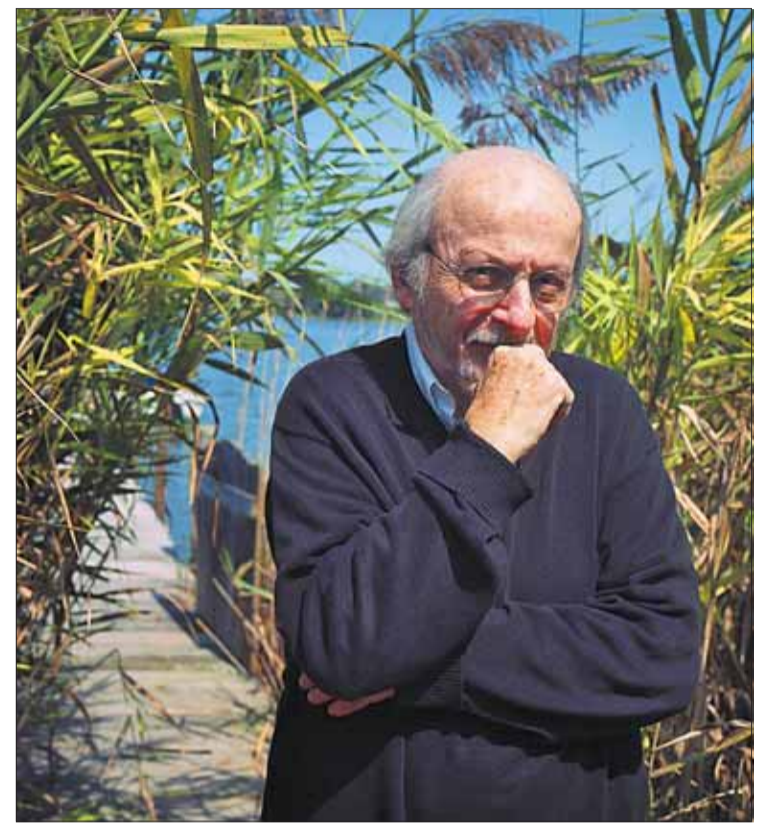
Edicions de 1984

339 pàg. 18 euros/ 171 pàg. 17 euros

L'interès per revisar diversos episodis de la història dels Estats Units és una de les constants de les obres d'Edgar Lawrence Doctorow, novel·lista d'obres populars al seu país com ara la visió crítica del període obscur de la política nord-americana posterior al 1945 d'*El llibre de Daniel*, l'aproximació al Bronx endurit i delictuós de la Gran Depressió de *Billy Bathgate* o el quadre històric de la Nova York de les dues primeres dècades del nou-cents de *Ragtime*, una novel·la similar, per la barreja de personatges històrics i caràcters de ficció, a la crònica de la conquesta d'alguns Estats del Sud per part de l'exèrcit de la Unió del general Sherman, durant Guerra Civil o de Secessió, que ha escomès a *The March* (La gran [sic] marxa).

Potser perquè aquella guerra és un dels episodis mítics més polèmics de la història nacional, però sense descartar la influència subterrània que ha tingut l'expansió militar i la lluita pel control dels recursos naturals de l'Orient Mitjà, vestida de croada per la llibertat, davant de la Xina emergent dels darrers anys, Doctorow ha abandonat en part el tòpic habitual per oferir una crònica vivaça i vigorosa de la guerra, d'alens èpics, en què la devastació conviu amb el benefici final de l'alliberament legal de l'esclavitud que va suposar la fi d'aquell enfrontament; en què els protagonistes històrics, com ara el general Sherman —vegeu per contrast l'arrauxada autobiografia d'aquest: *Memoirs of General W.T. Sherman*—, gairebé es dilueixen davant de la maquinària en marxa dels exèrcits; i en què l'únic personatge fictici que es pot considerar protagonista, més enllà de la mera confrontació bèl·lica, és una esclava anomenada Perla —de pell blanca però considerada *nigger*— que esdevé lliure enmig de la massacre i que acompanya el lector amb mirada càndida fins al final de la contesa.

Ben diferents, tant de gènere com d'enfocament, són les cinc

L'escriptor nord-americà Edgar Lawrence Doctorow. / GETTYIMAGES

narracions llargues que aplega *Històries de la dolça terra*. La interpretació esperançada del passat en armes —amb la victòria projectada cap al present dels defensors de la meritocràcia multiracial, en oposició a reconstruccions encara més mítiques i romàntiques com ara la novel·la de Margaret Mitchell *Allò que el vent s'endugué*— es converteix en un examen de malsons contemporanis com ara la impassibilitat dels assedegats de beneficis sense gaires escrúpols, la nul·litat dels ociosos sense estímuls o la buidor existencial d'uns personatges exposats a la submissió de les sectes. Són històries cruentes amb protagonistes rars o marginals, en continu cerca d'identitat, que se situen a l'altra banda de la promesa americana d'un final satisfactori —el llibre ha estat rebut amb certa ira per la crítica indígena— i que exemplifiquen tot allò que la majoria es resisteix a considerar com a part integrant, i sobretot constituent, de la societat més dinàmica i poderosa dels darrers cent anys.

La idea d'escriure relats de certa llargada, diferents dels contes amb epifania, la va concebre

Doctorow —un escriptor d'estil divulgatiu que es considera novel·lista i que només s'hi havia dedicat a *Vides dels poetes*— després de participar en un jurat literari d'obres anònimes en què el denominador comú d'aquelles que més li van agradar va ser que narraven peripècies de persones que feia poc que havien arribat als Estats Units, històries sobre vivències de nord-americans en primera generació al nou món. És potser per això que els contes desprenen un sentit molt agut de penetració en la realitat —la traducció el reflecteix amb escreix—, i que, a pesar que en alguns casos ho fa de la mà d'esquemes o fórmules com ara la *road movie* —a *Baby Wilson*— o l'ús concís de la novel·la negra —a *Nen, mort, al roserar*, una enèrgica investigació amb final moralista sobre l'aparició del cos mort d'un nen hispà a la Casa Blanca— el que hi predomina és la referència a un fons real. Sigui amb la història, sigui amb la vida quotidiana, Doctorow és, entre els escriptors d'ascendència jueva dels Estats Units, el més fidel a les realitats immediates i els mites vertebradors del país.

D'algunes se n' enamorava i les adquiria, d'altres passaven a formar part de la col·lecció per casualitat: regals, canvis, etcètera, però no anava a la caça ni d'un autor ni d'una obra concreta. El fet és que la col·lecció de Picasso és fruit de l'atzar, en bona part, d'un atzar conduït, és clar, però no pas de cap planificació. Això va fer que, quan es va exposar, al Louvre, algú parlés fins i tot d'ensarronada. Picasso enganya el Louvre, va escriure algú, com dolent-se i alhora admirant-se de la trapelleria *post mortem* de l'artista. Altres

van parlar d'irregularitat. Tot plegat era no entendre res. Era no entendre que el valor de la col·lecció d'un pintor, i més si aquesta és la d'un pintor com Picasso, no depèn de si tot són obres mestres sinó del fet que l'ull del pintor —i el seu cor, és clar, i també la seva butxaca— les hagi agrupades. I és el fet que formin un conjunt que les explica i explica el pintor. Per això Picasso no va voler que la col·lecció fos dispersada. Les peces, sobretot algunes, perdien tot el seu sentit si anaven a parar al costat d'altres obres del seu autor o de contemporanis seus. Així el *courbet*, per exemple, o el *gauguin*, que algú considera fals.

Però hi ha algunes peces superbes. Elles soles valen la visita al Museu Picasso. *Dos cézannes* i un *matisse*, sobretot. *El mar a l'estaque* i *Castell negre*, del mestre d'Ais, i *Cistell amb taronges*, que Matisse va pintar a Tànger el 1912 i que Picasso va adquirir quan, el 1942, el va veure a l'aparador del marxant Fabiani i aquest, que havia refusat de vendre'l per sumes fabuloses, el va canviar a Picasso per una tela gran del 1906. És un quadre meravellós, una pintura sumptuosa, perfecta de composició i d'un equilibri de les zones de color que degueren entusiasmar Picasso, que deia que Matisse posava el color amb la intel·ligència i no amb els ulls. Cézanne va ser un mestre per Picasso, que va acabar instal·lant-se sota la muntanya Sainte-Victoire, "viurem a casa de Cézanne", va dir a Jacqueline quan va comprar el castell de Vauvenargues. Matisse va ser un rival, un contrincant. Quan Matisse va morir, diuen que Picasso va dir: "Ara hauré de pintar per tots dos".